

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/56/2025
Identifikačné číslo spisu:	6121343013
Dátum vydania rozhodnutia:	05.11.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6121343013.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu EOS KSI Slovensko s. r. o. Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpenému Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovanej G. W., narodenej XX.Q. XXXX, U., Q.Á. XXX/XX, zastúpenej FORTUNÍKOVA & PARTNERS s. r. o., v mene ktorej koná JUDr. Dana Fortuníková, konateľka a advokátka, IČO: 56 538 359, so sídlom Kráľová nad Váhom č. 32, 925 91 Kráľová nad Váhom, o zaplatenie 15.419,90 eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B2-51Csp/136/2021, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 11. júna 2024 sp. zn. 5CoCsp/29/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi priznáva proti žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. B2- 51Csp/136/2021 zo 16. júna 2023 zastavil konanie v časti zaplatenia istiny 620 eur. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalovanej proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 99,94 %.

1.1. Po právnej stránke aplikoval § 144, § 145 ods. 1 a ods. 2, § 146 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 1 ods. 1 a ods. 2, § 2 písm. a), b), a d) , § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 písm. b) a d), § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom a účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, § 52 ods. 1, 2, 3 a 4, § 53 ods. 9, § 524 ods. 1 a 2, § 525 ods. 2, § 526 ods. 1 a 2, § 565 a § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané a medzi stranami nesporné, že medzi právnou predchodkyňou žalobcu v právnom postavení veriteľa a žalovanou v právnom postavení dlžníka bola dňa 13.07.2015 uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom poistenom OTP refinanc expres úvere č. 165/2015/15SU (ďalej len „zmluva“). Predmetom zmluvy bolo poskytnutie finančných prostriedkov formou spotrebiteľského úveru vo výške 19 200 eur. Predmetná zmluva bola uzavretá za účinnosti

zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, keďže ju žalovaná uzatvorila ako spotrebiteľ, ktorý nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a bola typickou spotrebiteľskou zmluvou s ohľadom na právnu povahu strán sporu. Skutočnosť, že žalovanej boli z uvedenej zmluvy poskytnuté finančné prostriedky vo výške 19 200 eur ani skutočnosť, že žalovaná od 18.04.2018 do postúpenia pohľadávky zo zmluvy žiadnu sumu neuhradila a ani skutočnosť, že do 18.04.2018 žalovaná uhradila banke sumu vo výške 9 244,41 eur nebola sporná. Žalovaná v spore namietala aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu a dôvodila, že vyhlásenie úveru za predčasne splatný zo dňa 24.09.2019 nespĺňalo zákonom stanovenú minimálnu lehotu na uplatnenie tohto práva, nakoľko zákon stanovoval 15-dňovú lehotu, pričom právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej 10-dňovú lehotu na plnenie. Zároveň mala za to, že ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len „RPMN“) uvedená v zmluve nebola správna. Zmluva určovala v danom roku pri úvere vo výške 19.200 eur RPMN vo výške 11,72 % p. a. pričom akýkoľvek prepočet v danom roku bol nižší ako uvádzala samotná zmluva. Nesprávny výpočet RPMN uvedený v zmluve mal byť v neprospech žalovanej, čo malo za následok poskytnutie spotrebiteľského úveru ako bezúročného a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch. Ďalej mala žalovaná za to, že zmluva nespĺňala zákonom stanovené požiadavky, čím sa spotrebiteľský úver mal stať bezúročným a bez poplatkov, na základe čoho žalobca nebol oprávnený požadovať od žalovanej úroky z omeškania a ďalšie poplatky spojené so spotrebiteľským úverom.

1.2. Súd prvej inštancie v nadväznosti na vyššie uvedené skúmal, či boli splnené podmienky pre postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Pre platné postúpenie pohľadávky bankou sa vyžadovalo v zmysle uvedeného ustanovenia kumulatívne splnenie nasledovných podmienok: existencia splatnej pohľadávky, písomná výzva banky, následne nepretržite viac ako 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením jeho záväzku voči banke. Súd prvej inštancie konštatoval, že v prípade nesplnenia týchto osobitným zákonom stanovených predpokladov pre postúpenie bankovej pohľadávky na nebankový subjekt by išlo o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka zakázané, nakoľko by išlo o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, keďže by samotná zmluva bola v rozpore so zákonom o bankách. Preto iba v prípade splnenia zákonom stanovených podmienok je daná aktívna legitímácia postupníka na vymáhanie bankovej pohľadávky. Vo vzťahu k žalovanej namietanému nedodržaniu 15-dňovej lehoty v prejednávanej veci bolo nesporné, že banka vyhlásila úver za predčasne splatný oznámením zo dňa 24.09.2019 a žiadala zaplatenie celej pohľadávky v deň účinnosti tejto výzvy, ktorý nastal v 10. deň odo dňa doručenia tejto výzvy. Pred vyhlásením za predčasne splatný však banka zaslala žalovanej poslednú výzvu pred zosplatením, v ktorej žalovanej oznámila, že mešká so splácaním úveru viac ako tri splátky a žiadala o uhradenie dlžnej sumy v lehote do 15 dní odo dňa doručenia tejto výzvy. Zároveň upozornila žalovanú v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, že v prípade nevyrovnania záväzkov v stanovenom termíne vyhlási úver za predčasne splatný. Súd prvej inštancie na základe uvedeného považoval námietku žalovanej o nedodržaní 15-dňovej lehoty pred uplatnením práva banky na vyhlásenie úveru za predčasne splatný za nedôvodnú. Nakoľko banka mohla bez súhlasu žalovanej postúpiť len splatnú pohľadávku, súd prvej inštancie skúmal či postúpená pohľadáva banky voči žalovanej bola splatná, a teda či boli splnené podmienky na vyhlásenie úveru za predčasne splatný v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie podrobil zmluvu prieskumu z toho hľadiska, či obsahovala všetky náležitosti vyžadované zákonom, a teda či poskytnutý úver pre absenciu povinných náležitostí zmluvy resp. pre ich nesprávnosť nebol bezúročný a bez poplatkov ako tvrdila žalovaná. Žalovaná zároveň namietala, že RPMN uvedená v zmluve nebola správna a podľa jej názoru bola v neprospech spotrebiteľa. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti preverení vstupných údajov zo zmluvy o úvere pre výpočet RPMN na kalkulačke v aplikácii súdneho manažmentu zistil, že RPMN bola v danom prípade 10,21 %, t. j. nižšia ako uvádzala zmluva, avšak konštatoval, že vyššia RPMN nebola v neprospech žalovanej, pretože jej reálne náklady budú nižšie, akoby podľa zmluvy očakávala. Práve v prípade, keby v zmluve bola uvedená nižšia RPMN ako reálne mala byť, tak to by bolo v neprospech žalovanej, lebo podľa zmluvy by očakávala nižšie náklady v porovnaní s tými reálnymi. Preto uvedenie vyššej RPMN ako skutočne malo byť nebolo v neprospech žalovanej a táto skutočnosť nespôsobila, že by bol úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd prvej inštancie preto nevykonával žalovanou navrhované dokazovanie

odborným posúdením správnosti RPMN uvedenej v zmluve. Žalovaná taktiež namietala, že zmluva nespĺňala zákonom stanovené požiadavky čím sa spotrebiteľský úver stal bezúčinným a bez poplatkov na základe čoho žalobca nebol oprávnený požadovať od žalovanej úroky z omeškania a ďalšie poplatky spojené so spotrebiteľským úverom. Po preskúmaní predmetnej zmluvy súd prvej inštancie konštatoval, že táto námietka žalovanej bola dôvodná. Zmluva neobsahovala náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. z) zákona o spotrebiteľských úveroch, t. j. správnu RPMN na príslušný spotrebiteľský úver platnú pre obdobné úvery ku dňu podpisu zmluvy zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok. Zmluva bola uzatvorená dňa 13.07.2015 súd prvej inštancie pri posudzovaní priemernej RPMN uvedenej v zmluve vychádzal z údajov o priemernej hodnote ročnej RPMN za 1. štvrtrok 2015 zverejneným MF SR podľa vyhlášky MF SR č. 289/2010 Z. z. do 30.04.2015. Podľa názoru súdu prvej inštancie údaj o priemernej RPMN pre príslušný spotrebiteľský úver je údaj, na základe ktorého získa spotrebiteľ informáciu o tom, či úver je v porovnaní s obdobnými úvermi poskytovanými na trhu výhodný alebo nie, čo môže mať rozhodujúcu váhu pri posudzovaní spotrebiteľa o akceptácii podmienok navrhovaných dodávateľom. Skutočnosť, že v Zmluve bol nesprávne uvedený údaj o priemernej hodnote RPMN, malo za následok to, ako keby žiadny údaj o priemernej hodnote RPMN v zmluve uvedený nebol. Podľa § 9 ods. 2 písm. z) zákona o spotrebiteľských úveroch je priemerná RPMN povinnou náležitosťou Zmluvy a podľa § 11 ods. 1 písm. b) má absencia tejto náležitosti za následok bezúčinnosť a bezpoplatkovosť úveru poskytnutého spotrebiteľovi. S poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie preto uzavrel, že v dôsledku skutočnosti, že poskytnutý úver je bezúčinný a bez poplatkov, mal veriteľ právo iba na zaplatenie istiny poskytnutého úveru. Preto súd ďalej skúmal, či v čase vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (24.09.2019) bola žalovaná skutočne v omeškaní s platením poskytnutej istiny úveru a či teda boli splnené podmienky na vyhlásenie úveru za predčasne splatný. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania žalovanej bola na základe zmluvy poskytnutá suma vo výške 19.200,- eur. Súd prvej inštancie uviedol, že poskytnutý úver bol bezúčinný a bez poplatkov, a teda výška mesačnej splátky bola 179,44 eur. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť úveru listom zo dňa 24.09.2019. S ohľadom na podmienky ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka tak mohol urobiť najneskôr pre splátku úveru splatnú dňa 11.06.2019. V predčasnom zosplatnení veriteľ neuviedol, pre ktorú splátku úveru predčasne zosplatňuje celý úver; splátky úveru boli splatné podľa zmluvy vždy 11. deň v kalendárnom mesiaci a v čase vyhlásenia predčasnej splatnosti dňa 24.09.2019 bola najneskoršia splátka, od ktorej do vyhlásenia predčasnej splatnosti mohol byť dlžník viac ako tri mesiace v omeškaní so zaplatením splátky splatná 11.06.2019. V uvedenom termíne splatnosti splátky úveru 11.06.2019 bolo splatných 48 splátok úveru vo výške 8.613,08 eur. Podľa žalobcom v spore predloženého rozpisu splátok úveru a úhrad žalovanej žalovaná ku dňu 24.09.2019 mala zaplatenú sumu 9.244,41 eur. Dňa 11.06.2019, kedy bola splatná splátka úveru, pre ktorú najneskôr mohol veriteľ vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, tak mala žalovaná na splatných splátkach istiny úveru preplatiť. Súd prvej inštancie konštatoval, že nebola naplnená základná podmienka pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a to že by bol dlžník - žalovaná viac ako tri mesiace v omeškaní so zaplatením splátky úveru. Súd prvej inštancie preto vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru bankou ako veriteľom považoval za neplatné pre rozpor so zákonom. S poukazom na uvedené následne vyvodil záver, že v čase postúpenia pohľadávky nebola pohľadávka veriteľa OTP Banky Slovensko a. s. voči žalovanej z predmetnej zmluvy splatná, a to ani čiastočne, a preto jej postúpenie na žalobcu odporovalo § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a § 92 ods. 8 zákona o bankách, a pre tento rozpor so zákonom bol právny úkon postúpenia nesplatennej pohľadávky banky voči žalovanej absolútne neplatný s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobca preto nemal podľa názoru súdu prvej inštancie v predmetnej právnej veci aktívnu vecnú legitímáciu uplatňovať voči žalovanej ako dlžníkovi nárok veriteľa na splatenie úveru. Súd prvej inštancie s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti žalobu vo zvyšnej nezastavenej časti pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie zamietol. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 a 2, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 CSP.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej „odvolací súd“) rozsudkom z 11. júna 2024 sp. zn. 5CoCsp/29/2023 prvým výrokom rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v napadnutej časti tak, že žalovaná je povinná do 30 dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi sumu 19.380 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 1.552,53 eur a 5 % ročne zo sumy 14.566,55 eur od 01.11.2022 do zaplatenia; druhým výrokom priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu

100 %. V odôvodnení rozsudku konštatoval, že odvolanie je opodstatnené. Podľa názoru odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie nesprávne vysporiadal s nesprávne uvedenou ročnou RPMN a priemernou ročnou RPMN v zmluve uzatvorenej medzi veriteľom (postupníkom) a dlžníkom (žalovanou). V tejto súvislosti odvolací súd konštatoval, že RPMN je súhrnom všetkých poplatkov a úrokov, ktoré banka alebo iný poskytovateľ finančných prostriedkov účtuje za to, že dlžníkovi poskytuje pôžičku alebo úver. V tomto kontexte odvolací súd poukázal na skutočnosť, že ročná RPMN bola v bode IV. čl. I. zmluvy uvedená vo výške 11,72 %. V rovnakej výške bola uvedená aj v tretej časti Náklady spojené so spotrebiteľským úverom Štandardných európskych informáciách o spotrebiteľskom úvere. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie vo vzťahu k ročnej RPMN dospel k správne záveru odvolávajúci sa na § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), z ktorého vyplýva, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná RPMN nákladov v neprospech spotrebiteľa. V zmysle uvedeného ustanovenia však nemožno zastávať názor, že by v predmetnom prípade došlo k splneniu zákonom stanovených podmienok, pre to aby bol spotrebiteľský úver žalovanej sankcionovaný bezúročnosťou a bez poplatkov, nakoľko ročná RPMN bola v oboch dokumentoch, ktoré boli žalovanou ako dlžníčkou podpísané, uvedená správne, a v zmluve v prospech žalobkyne (správne malo byť „žalovanej“), a teda vo vzťahu k ročnej RPMN nemožno konštatovať, že by žalovaná mala byť zbavená povinnosti platiť úroky a poplatky spojené so spotrebiteľským úverom.

2.1. Ďalej odvolací súd konštatoval, že spornou bola otázka priemernej ročnej RPMN. Stotožnil sa s tým, že nebola uvedená v zmluve a Štandardných európskych informáciách o spotrebiteľskom úvere v rovnakej výške. V zmluve bola uvedená priemerná ročná RPMN vo výške 10,28 % a v Štandardných európskych informáciách o spotrebiteľskom úvere bola vo výške 10,39 %. Žalobca v tejto súvislosti uviedol, že išlo o chybu v písaní pričom poukázal na to, že ide o nepatrný rozdiel vo výške, a to konkrétne 0,11 %. Zároveň žalobca konštatoval, že žalovaná bola informovaná o správnej hodnote priemernej ročnej RPMN, čo potvrdzuje aj samotný podpis žalovanej Štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere. Odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou žalovaného (správne malo byť „žalobcu“) a dodal, že ani vo vzťahu k priemernej ročnej RPMN nemožno hovoriť o tom, že by došlo k splneniu zákonom stanovených podmienok vyplývajúcich z § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch. Je síce pravdou, že neboli uvedené v rovnakej výške, avšak zákon vyžaduje kumulatívne splnenie aj toho, aby nebola v prospech (správne malo byť „v neprospech“) spotrebiteľa. V tomto prípade však nesprávne uvedenie priemernej ročnej RPMN nebolo v neprospech spotrebiteľa, nakoľko žalovanej ako spotrebiteľovi bola počítaná priemerná ročná RPMN vo výške 10,28 % ako vyplývalo zo zmluvy, a teda bola pre ňu priaznivejšia ako tá, ktorá bola stanovená európskymi štandardnými informáciami.

2.2. Záverom odvolací súd uviedol, že nedošlo k splneniu podmienok na to, aby bol poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov, a preto nemožno ani tvrdiť, že by žalovaná mala preplatoť čím by nedošlo k splneniu podmienok na zosplatnenie úveru. Odvolací súd mal za preukázané, že došlo k splneniu podmienok pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a teda zákonne došlo k postúpeniu pohľadávky. Žalobca je teda aktívne vecne legitimovaným (§ 61 CSP) nakoľko žalovaná, vzhľadom na to, že poskytnutý úver nebol bezúročný a bez poplatkov, bola v omeškaní so splácaním úveru. O trovách prvoinštančného i odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s 255 Ods. 1 CSP a § 262 ods. 2 CSP.

3. Proti pozmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu podala v celom rozsahu dovolanie žalovaná (ďalej „dovolaťka“), prípustnosť ktorého vyvodila podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP. V dovolaní sa plne stotožnila s názorom súdu prvej inštancie v spojitosti s údajom o priemernej RPMN, taktiež s názorom, že nemohla byť v omeškaní, keďže mala preplatoť, teda neboli splnené podmienky na postúpenie pohľadávky z banky na žalobcu. Mala za to, že žalobca nepreukázal aktívnu vecnú legitimáciu v súdnom konaní a neunesol dôkazné bremeno v zmysle CSP, čím nepreukázal svoj nárok uplatnený v žalobe. Uviedla, že súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal so spornými

skutočnosťami, svoje rozhodnutie riadne odôvodnil, poukázal na relevantne predložené dôkazy procesnými stranami a dospel k správne právne posúdeniu. Dovolateľka poukázala na skutočnosť, že odvolací súd nariadil na 11.06.2024 pojednávanie v danom spore. Argumentovala, že v danom prípade odvolací súd nenariadil pojednávanie, aby zopakoval alebo doplnil dokazovanie alebo si to vyžadoval verejný záujem, ako to nariaďuje Civilný sporový poriadok, ale odvolací súd nariadil pojednávanie z dôvodu, že žalobca mal v odvolaní nesprávne formulovaný petit a odvolací súd nevedel, čoho sa žalobca v odvolaní domáha; preto má žalovaná za to, že odvolací súd nekonal v súlade s § 385 ods. 1 CSP a nenariadil pojednávanie v zmysle CSP. Podľa jej názoru išlo o prekvapivé pojednávanie, kedy sa strany sporu zúčastnili len na to, aby žalobca nadiktoval do zápisnice nový petit odvolacieho návrhu (odkaz na zvukový záznam z pojednávania na odvolacom súde dňa 11.06.2024). Z postupu odvolacieho súdu sa podľa jej názoru vytratil účel § 385 ods. 1 CSP. Následne uviedla, že na základe zmeneného petitu žalobcom na uvedenom pojednávaní nakoniec odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že vo zvyšnej časti žalobe vyhovel a zaviazal žalovanú na náhradu trov odvolacieho konania. V spojitosti s dovolacím dôvodom nesprávneho právneho posúdenia argumentovala, že senát odvolacieho súdu na pojednávaní dňa 11.06.2025 uviedol, že síce skutočne došlo k porušeniu osobitného právneho predpisu, a to zákona o spotrebiteľských úveroch, avšak následne sa senát upriamil na vlastné úvahy, že by takáto chyba bola príliš nespravodlivá pre žalobcu, ak by sa mu žaloba zamietla. Úvaha odvolacieho senátu je podľa názoru žalovanej v hrubom rozpore s princípmi CSP ako aj so samotným Civilným sporovým poriadkom a osobitným právnym poriadkom. Zákon o spotrebiteľských úveroch jasne a zrozumiteľne sankcionuje chybovosť veriteľa, ak poruší ustanovenie tohto zákona. Žalobca (resp. právny predchodca žalobcu) sa podľa názoru dovolateľky skutočne dopustil porušenia zákona o spotrebiteľských úveroch a uviedol nesprávnu výšku RPMN do Zmluvy o úvere, ako aj v ďalšom dokumente a to v Štandardných európskych informáciách o spotrebiteľskom úvere č. 1507942037, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere. Úvaha odvolacieho súdu, že síce skutočne po preskúmaní veci bolo preukázané pochybenie žalobcu spočívajúce v nesprávnosti údajov (RPMN) v zmluve a v dokumentoch podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, avšak podľa názoru odvolacieho súdu by to bolo príliš nespravodlivé pre žalobcu, aby sa kvôli tejto chybe nemohol domáhať svojho nároku. S uvedeným tvrdením odvolacieho súdu sa dovolateľka nestotožnila, nakoľko tento nepredvídateľný procesný postup odvolacieho súdu porušuje akýkoľvek spravodlivý súdny proces a právnu istotu pre žalovanú. Akcentovala, že osobitný predpis jasne a zrozumiteľne sankcionuje každého veriteľa, ak poruší ustanovenie zákona. Žalobca v danom prípade porušil zákon, avšak odvolací súd svojou úvahou, nad rámec zákona liberalizoval chybovosť žalobcu a použil všeobecnú spravodlivosť pre žalobcu, pričom nepozeral na spravodlivosť pre žalovanú. Následne poukázala na bod 36 a 38 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Taktiež poukázala na skutočnosť, že odvolací súd sa nestotožnil s názormi súdu prvej inštancie (v bode 8, 9, 10 svojho rozsudku). Dôvodila, že sa v nejakej časti odvolací súd stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, avšak následne skonštatoval, že chyba žalobcu nevyvodila chybu v neprospech žalovanej. Konštatovala, že odvolací súd sa nijakým spôsobom vo svojom rozhodnutí nevysporiadal, že žalovaná nesprávnym údajom zo strany žalobcu pri RPMN vlastne nadplácala spotrebiteľský úver. Uviedla, že nie je spravodlivé požadovať od žalovanej vyššiu platbu len na základe chybovosti žalobcu, ktorá sa má prehliadať. Vyššia RPMN dostalo dovolateľku k prebytku a nie do omeškania. Poukázala na skutočnosť, že zákon striktne ustanovuje, čo sú zákonné podmienky pri uzatváraní spotrebiteľského úveru a aké ustanovenia je povinný žalobca (resp. právny predchodca žalobcu) dodržiavať. Ich nedodržanie jasne zákon sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, čo malo nastať aj v danom prípade. Nesprávna RPMN síce možno z pohľadu súdneho konania nebola v neprospech žalovanej, avšak v reálnom živote tak v neprospech skutočne bola, nakoľko by sa bez súdneho konania nedozvedela, že platí viac. Argumentovala, že v prípade skúmania omeškania s úhradou na strane žalovanej je určite v jej prospech, že „nadplácala“ právne predchodcovi, nakoľko sa tým nemohla dostať do omeškania dňa 11.06.2019, teda do omeškania so splátkami pre ktoré žalobca uplatnil zosplatnenie úveru, pričom právny predchodca žalobcu prv nesprávne informoval žalovanú o zosplatnení úveru, kde v zmysle zákona nedodrжал pri poskytovaní lehoty na dobrovoľné plnenie zo strany žalovanej. Argumentovala, že odvolací súd taktiež opomenul do svojich záverov zahrnúť aj svoju úvahu, ktorú predniesol na pojednávaní dňa 11.06.2024, že síce má pravdu žalovaná, že došlo k porušeniu zákona o spotrebiteľských úveroch, ale voči žalobcovi by bolo nespravodlivé, ak by ho takáto chybička sankcionovala nemožnosťou vymáhania si istiny s

príslušenstvom. Uvedená úvaha prednesená na pojednávaní odvolacieho súdu chýba v odôvodnení jeho rozsudku. Odvolací súd neposkytol bližšie zdôvodnenie svojich úvah a odklonu v rozhodnutí od prvostupňového súdu a od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v prípade porušenia ustanovení zákona o spotrebiteľských úverov. Vzhľadom na uvedené namietala nedostatok odôvodnenia súdneho rozhodnutia, keďže podľa jej názoru nedáva konzistentné odpovede na rozhodujúce otázky potrebné pre posúdenie veci. Dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP videla na základe vyššie spomenutého v tom, že odvolací súd pri riešení právnej otázky možnosti zosplatnenia úveru a chybného RPMN neposúdil vec správne, ak uviedol, že síce prišlo k porušeniu zo strany žalobcu, avšak uvedené nemá vplyv na omeškanie žalovanej, a tak bol podľa názoru odvolacieho súdu zosplatnený úver zákonne. Namietala, že odklon odvolacieho súdu odvolací súd neodôvodnil. Považovala rozsudok odvolacieho súdu za arbitrárny a s poukazom na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 209/2004 navrhla rozsudok odvolacieho súdu zmeniť alebo zrušiť.

4. K dovolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca, ktorý žiadal dovolanie odmietnuť, resp. zamietnuť a priznať náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej nie je prípustné a je potrebné ho odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

9. Žalovaná vymedzila dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP.

Dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP

10. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

11. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na

spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

12. Pod porušením práva na spravodlivý proces vo všeobecnosti treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (sp. zn. II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019, 4Cdo/140/2019, 4Cdo/120/2019).

13. V prvom rade treba uviesť, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/41/2017, sp. zn. 3Cdo/214/2017, sp.zn. 8Cdo/5/2017, sp.zn. 8Cdo/73/2017, sp. zn. 9Cdo/213/2021). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľa, že v konaní došlo k ňou tvrdenej vade zmätočnosti, pričom takúto vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu nezistil.

14. V rámci uplatneného dovolacieho dôvodu dovolateľka namietala, že odvolací súd nenariadil pojednávanie, aby zopakoval alebo doplnil pojednávanie alebo si to vyžadoval dôležitý verejný záujem. Uviedla, že pojednávanie bolo nariadené z dôvodu, že žalobca mal v odvolaní nesprávne formulovaný petit a odvolací súd nevedel, čoho sa žalobca v odvolaní domáha. Na základe uvedeného mala dovolateľka za to, že odvolací súd nekonal v súlade s § 385 ods. 1 CSP a nenariadil pojednávanie v zmysle CSP. Podľa jej názoru išlo o prekvapivé pojednávanie, kedy sa strany sporu nariadeného pojednávania zúčastnili len pre to, aby žalobca nadiktoval do zápisnice nový petit odvolacieho návrhu. Porušenie práva na spravodlivý proces videla dovolateľka následne aj v spojitosti s odôvodnením rozsudku odvolacieho súdu, považovala ho za arbitrárny.

15. V spojitosti s námietkou smerujúcou k nariadeniu odvolacieho pojednávania dovolací súd konštatuje, že odvolací súd nekonal contra legem, a teda nemohol porušiť právo na spravodlivý súdny proces, pretože pojednávanie sa na odvolacom súde uskutočňuje vždy, ak to odvolací súd nariadi. Odvolací súd je v rámci odvolacieho pojednávania viazaný rozsahom odvolania. Nariadenie pojednávania na uskutočňuje na objasnenie skutočností týkajúcich sa sporu. Z cit. ustanovenia § 385 ods. 1 CSP, že: „Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem“ nevyplýva žiaden zákaz pre odvolací súd nariadiť pojednávanie aj v prípadoch, kedy to odvolací súd považuje za potrebné (napr. i v prípade ujasnenia si odvolacieho petitu). Z cit. ustanovenia vyplýva iba povinnosť odvolacieho súdu nariadiť pojednávanie vždy v tých prípadoch, kedy je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V iných prípadoch je nariadenie pojednávania vecou odvolacieho súdu (resp. jeho oprávnením). Odvolací súd by teda za daného stavu porušil práva žalovanej len v tom prípade, ak by (naopak) nenariadil vo veci pojednávanie pre potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania. Inými slovami, ak by sám prijal nové skutkové závery vo veci (iné než súd prvej inštancie) a z nich pri svojom rozhodovaní aj vychádzal, hoci dôkazy, z ktorých by tieto „nové“ skutkové závery vychádzali, nevykonal predpísaným spôsobom (t. j. na nariadenom pojednávaní). Ak ale odvolací súd nariadi pojednávanie takpovediac „nad rámec“ jeho zákonnej povinnosti, vyplývajúcej mu z § 385 ods. 1 CSP, neporuší tým právo strany na spravodlivý súdny proces.

16. K námietke nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia, dovolací súd uvádza, že z odôvodnení

rozhodnutí súdov (odvolacieho a prvoinštančného), chápaných v ich organickej kompletizujúcej jednote (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu. Odôvodnenie uvedené odvolacím súdom napádaného rozhodnutia preto spĺňa náležitosti odôvodnenia vyplývajúce z ustanovení § 220 ods. 2 v spojení s § 393 ods. 2 CSP, lebo zodpovedá základnej formálnej štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Vysporiadanie sa s uplatnenými podstatnými odvolacími námietkami, odvolacím súdom možno považovať za dostatočné aj v zmysle § 387 ods. 3 CSP.

17. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že súd v odvolacom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

18. V súvislosti so samotným odôvodneným rozsudkom odvolacieho súdu, dovolací súd uvádza, že tento jasne (k námietke žalovanej o nesprávnej výške ročnej RPMN a priemernej ročnej RPMN v samotnej zmluve) poukázal na skutočnosť, že „RPMN je súhrnom všetkých poplatkov a úrokov, ktoré banka alebo iný poskytovateľ finančných prostriedkov účtuje za to, že dlžníkovi poskytuje pôžičku alebo úver. Jasne uviedol, že ročná RPMN bola v bode IV. čl. I. zmluvy uvedená vo výške 11,72 % a v rovnakej výške bola uvedená aj v tretej časti Náklady spojené so spotrebiteľským úverom Štandardných európskych informáciách o spotrebiteľskom úvere. Konštatoval, že súd prvej inštancie vo vzťahu k ročnej RPMN dospel k správnomu záveru (odvolávajúc sa na § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch), že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná RPMN nákladov v neprospech spotrebiteľa. Odvolací súd však zároveň v danej veci zdôraznil, že v zmysle uvedeného ustanovenia nemožno zastávať názor, že by v posudzovanej veci došlo k splneniu zákonom stanovených podmienok pre to, aby bol spotrebiteľský úver žalovanej sankcionovaný bezúročnosťou a bez poplatkov, nakoľko ročná RPMN bola v oboch dokumentoch, ktoré boli žalovanou ako dlžníčkou podpísané, uvedená správne, a v zmluve v prospech žalobkyne (správne malo byť „žalovanej“) a teda vo vzťahu k ročnej RPMN nebolo možné konštatovať, že by žalovaná mala byť zbavená povinnosť platiť úroky a poplatky spojené so spotrebiteľským úverom. Pokiaľ išlo o priemernú ročnú RPMN, odvolací súd sa stotožnil s tým, že táto v zmluve a Štandardných európskych informáciách o spotrebiteľskom úvere nebola uvedená v rovnakej výške. V zmluve bola uvedená priemerná ročná RPMN vo výške 10,28 % a v Štandardných európskych informáciách o spotrebiteľskom úvere bola vo výške 10,39 %. Žalobca uvedené vysvetlil tým, že išlo len o chybu v písaní, pričom poukazoval na to, že išlo o nepatrný rozdiel vo výške, a to konkrétne 0,11 %. Zároveň žalobca konštatoval, že žalovaná bola informovaná o správnej hodnote priemernej ročnej RPMN, čo potvrdzuje aj samotný podpis žalovanej Štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere. Odvolací súd sa potom stotožnil s touto argumentáciou žalobcu a dodal, že ani vo vzťahu k priemernej ročnej RPMN nebolo možné hovoriť o tom, že by došlo k splneniu zákonom stanovených podmienok vyplývajúcich z § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch. Uviedol, že je síce pravdou, že tieto neboli uvedené v rovnakej výške, avšak zákon vyžadoval kumulatívne splnenie aj toho, aby nebola v neprospech spotrebiteľa. V tomto prípade však nesprávne uvedenie priemernej ročnej RPMN nebolo v neprospech spotrebiteľa, nakoľko žalovanej ako spotrebiteľovi bola počítaná priemerná ročná RPMN vo výške 10,28 % ako vyplývalo zo zmluvy, a teda bola pre ňu priaznivejšia ako tá, ktorá bola stanovená európskymi štandardnými informáciami. Preto

odvolací súd uzavrel, že v prípade žalovanej nedošlo k splneniu podmienok na to, aby jej poskytnutý úver bol považovaný za bezúročný a bez poplatkov, a preto nebolo možné ani tvrdiť, že by žalovaná mala preplatok (pri jeho splácaní), z dôvodu ktorého by nedošlo k splneniu podmienok na zosplatnenie úveru. Odvolací súd mal na rozdiel od súdu prvej inštancie za to, že došlo k splneniu podmienok pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a teda zákonne došlo k postúpeniu pohľadávky. Podľa názoru odvolacieho súdu tak žalobca bol v spore aktívne vecne legitimovaným subjektom (§ 61 CSP), nakoľko žalovaná, vzhľadom na to, že poskytnutý úver nebol bezúročný a bez poplatkov, bola v omeškaní so splácaním úveru“.

19. Z uvedeného potom vyplýva, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí dostatočne konkretizoval (uviedol dôvody) prečo napadnutý rozsudok zmenil a preto jeho rozhodnutie nemožno považovať za nepreskúmateľné (iná vec je potom to, či tieto jeho závery spočívali aj na správnom právnom posúdení veci). Avšak iba púhy nesúhlas žalovanej s právnym posúdením veci odvolacím súdom v otázke bezúročnosti a bezpoplatkovosti daného úveru (kedy žalovaná považovala za takýto úver každý úver pri akejkoľvek nesprávne uvedenej RPMN a to aj v prípade, ak jej nesprávne uvedenie bolo v prospech spotrebiteľa - navyše odvolací súd sa s jej záverom, že zaplatila viac, a teda sa nedostala do omeškania, nestotožnil. Nakoľko poskytnutý úver za bezúročný a bezpoplatkový nepovažoval (na rozdiel od žalovanej), ktorý považovala za nesprávny. Nepredstavuje vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (R 54/2012, sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014). Skutočnosť, že žalovaná má odlišný právny názor než odvolací súd, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ňou tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 383/06), čo sa netýka preskúmvanej veci.

20. Z ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu navyše vyplýva, že prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci v zásade nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP (R 24/2017). Do úvahy preto neprichádza ani relevantnosť námietky, že odvolací súd nedostatočným odôvodnením rozhodnutia žalovanej znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné opätovne poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06). Odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizovateľné základné právo strany sporu na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

21. Do práva na spravodlivý proces teda nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom účastníka, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010). Je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07). Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity

zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

22. Rovnako Európsky súd pre ľudské práva stabilne judikuje, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, zároveň však nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Španielsku z 29. apríla 1993; m. m. II. ÚS 410/06, I. ÚS 736/2016).

23. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že z procesného postupu odvolacieho súdu nevyplýva, že by konanie pred ním bolo zaťažené vadou znátočnosti, ktorá by mala mať za následok porušenie procesných práv žalovanej v takej intenzite, že by bolo možné konštatovať porušenie jej práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, preto prípustnosť a ani dôvodnosť jej dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je daná.

24. Pokiaľ ide o skutkové zistenia súdov v danom spore, dovolací súd dodáva, že na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), avšak v preskúmvanej veci žalovaná ich existenciu vo svojom dovolaní netvrdila (dovolací súd je pritom dovolacími dôvodmi viazaný - § 440 CSP).

25. Podľa § 382 CSP ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

26. Vyššie citované ustanovenie má predísť vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí, vychádza z princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, ktorý je považovaný za komponent princípu právneho štátu, osobitne princípu právnej istoty.

27. O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu, nemá strana konania možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie nejavili ako významné (viď aj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 21. marca 2018, sp. zn. 7Cdo/1/2018).

28. Dovolací súd uvádza, že z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie je zrejmé, že súd prvej inštancie danú vec právne posudzoval podľa § 1 ods. 1 a ods. 2, § 2 písm. a), b), a d), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 písm. b) a d), § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, § 52 ods. 1, 2, 3 a 4, § 53 ods. 9, § 524 ods. 1 a 2, § 525 ods. 2, § 526 ods. 1 a 2, § 565 a § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Súd prvej inštancie potom žalobu zamietol z dôvodu, že nakoľko v Zmluve bol nesprávne uvedený údaj o priemernej ročnej hodnote RPMN (náležitosť zmluvy podľa § 9

ods. 2 písm. z) zákona o spotrebiteľských úveroch) malo to za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť tohto úveru (§ 11 ods. 1 písm. b)), z dôvodu ktorého mal žalobca potom právo iba na zaplatenie istiny poskytnutého úveru. S ohľadom na žalovanou vykonané splátky tak žalovaná nebola v čase vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (24.09.2019) s platením tejto istiny v omeškaní a preto neboli splnené podmienky na vyhlásenie úveru za predčasne splatného.

28.1. Na rozdiel od súdu prvej inštancie, bol odvolací súd (pri aplikácii rovnakých ustanovení právnych predpisov) toho názoru, že i napriek nesprávne uvedenej priemernej ročnej RPMN v zmluve a Štandardných európskych informáciách o spotrebiteľskom úvere (v uvedení jej rozdielnej výšky v týchto dokumentoch, s rozdielom 0,11 %, čo bolo pripísané chybe v písaní), žalovaná bola informovaná o správnej hodnote tejto priemernej ročnej RPMN (žalovaná podpísala Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere) a preto nebolo možné hovoriť o tom, že by došlo k splneniu zákonom stanovených podmienok vyplývajúcich z § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, t. j. k považovaniu úveru za bezúročného a bez poplatkov, a to najmä za situácie, že toto nesprávne (rozdielne) uvedenie výšky priemernej ročnej RPMN navyše nebolo v neprospech spotrebiteľa (žalovanej). Preto odvolací súd mal naopak za to, že v prípade žalovanej došlo k splneniu podmienok pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a teda zákonne došlo i k postúpeniu pohľadávky (čím bola daná aktívna legitimácia žalobcu v spore), keďže žalovaná, vzhľadom na to, že poskytnutý úver nebol bezúročný a bez poplatkov, bola v omeškaní so splácaním úveru.

29. Z uvedeného potom vyplýva, že v predmetnej veci súdy aplikovali rovnaké ustanovenia právnych predpisov, iba s ohľadom na súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, mali opačný názor na jeho právne posúdenie (kým súd prvej inštancie z rovnakého skutkového stavu pri aplikácii rovnakých ustanovení zákona vyvodil právny záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, odvolací súd ho za takýto nepovažoval). V danom prípade potom, nenastal stav, kedy by odvolací súd aplikoval inú právnu normu (než súd prvej inštancie), príp. že by súdom prvej inštancie zistený skutkový stav odvolací súd podriadil pod takú právnu normu, ktorú vo veci neaplikoval súd prvej inštancie. Odvolací súd preto nemusel pristúpiť k splneniu si tzv. manu dukčnej (poučovacej) povinnosti vyplývajúcej z § 382 CSP, t. j. vyzvať strany sporu, aby sa vyjadrili k možnému použitiu ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a ktoré by bolo pre rozhodnutie veci rozhodujúce. Dovolací súd tak po preskúmaní prejednávanej veci dospel vzhľadom k vyššie uvedenému k záveru, že v danom prípade zo strany odvolacieho súdu nešlo - v rozsahu dovolacích výhrad - o prekvapivé rozhodnutie.

30. Zhrnúc vyššie uvedené najvyšší súd dovolanie žalovanej v zmysle namietanej procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

Dovolacie dôvody podľa § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP

31. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

32. Uplatnenie dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, predpokladá vymedzenie, v čom spočíva nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom.

33. Právnym posúdením veci je činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej normy, ktorá vedie súd k záveru o existencii, resp. neexistencii subjektívnych práv a povinností subjektov konkrétného právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu

nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym, či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav.

34. Ak nemá dovolanie, prípustnosť ktorého strana sporu vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, vykazovať nedostatky, ktoré by v konečnom dôsledku viedli k znemožneniu meritórneho dovolacieho prieskumu a odmietnutiu dovolania podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, o ktorú z možností uvedených v ustanoveniach v § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/206/2017, 1Cdo/203/2016, 3Cdo/235/2016, 4Cdo/ 89/2017, 7Cdo/20/2017, 8Cdo/186/2016).

35. V zmysle zákonných ustanovení dovolací súd môže len konštatovať, že výsledok posúdenia prípustnosti dovolania je teda podmienený tým, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky. K uvedenému dovolací súd poznamenáva, že otázka relevantná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

36. Dovolací súd sa preto vzhľadom na uvedené najskôr zaoberal tým, či sú splnené predpoklady prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP.

37. V zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

38. Pre právnú otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktoré zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej dovolací súd už určitú právnú otázku vyriešil, rozhodovanie jeho senátov sa ustálilo na zvolenom riešení tejto otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“.

39. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom). Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, sa dovolací súd zameriava na zistenie a posúdenie vzťahu medzi dovolateľom označeným existujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu, ktoré tvorí súčasť jeho ustálenej rozhodovacej praxe, a novým prípadom. Vychádzajúc z kontextu skoršieho rozhodnutia (judikátu) a jeho skutkového vymedzenia pri tom za pomoci abstrakcie interpretuje v judikáte vyjadrené právne pravidlo (ratio). Táto činnosť dovolacieho súdu je zameraná na prijatie záveru, či nový prípad je s ohľadom na jeho skutkový rámec v relevantných otázkach podobný alebo odlišný od skoršieho prípadu.

40. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c) CSP je zase relevantná právna otázka, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyskytla nejednotnosť navonok prejavovaná v prijatí odlišných právnych názorov; inými slovami ide o otázku, ktorú už dovolací súd riešil, avšak právne názory dovolacích senátov zostali nejednotné a neustálené (nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu). V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, je jeho (procesnou) povinnosťou: a) konkretizovať právnú otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) označením

konkrétnych (odlišných, napríklad aj navzájom si protirečiacich) rozhodnutí dovolacieho súdu doložiť, že predmetná právna otázka je dovolacím súdom skutočne rozhodovaná rozdielne.

41. Možno teda zhrnúť, že v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ predovšetkým konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a napokon uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z písm. c) tohto ustanovenia, by mal zase konkretizovať rozhodnutia dovolacieho súdu, v ktorých je daná právna otázka rozhodovaná rozdielne. Len polemika dovolateľa s právnymi názormi dovolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a) resp. c) CSP. Pre úplnosť treba uviesť, že uplatnenie dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP a súčasne podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP sa vzájomne vylučuje, pretože ak dovolací súd rozhoduje o danej právnej otázke rozdielne, nemožno zároveň hovoriť o ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu.

42. Pokiaľ teda dovolateľ v podanom dovolaní nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú súdnu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, alebo neoznačí rozhodnutia, v ktorých bola konkrétna právna otázka dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil súd prvej inštancie a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priechaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v C.s.p., ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 C.s.p. (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1382 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017, sp. zn. 3 Cdo 28/2017). Pokiaľ v dovolaní absentuje vyššie uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

43. V posudzovanej veci dovolateľka, zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom) ako dovolaciu otázku, pri riešení ktorej sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu uviedla to, že odvolací súd mal za to, že „napriek tomu, že došlo k porušeniu zo strany žalobcu (zrejme zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch - § 9 ods. 2 písm. z) v spojení s § 11 ods. 1 písm. d) v uvedení nesprávnej výšky RPMN), uvedené nemalo vplyv na omeškanie žalovanej, a tak bol podľa názoru dovolacieho súdu úver zosplatnený zákonne“. Uvedené považovala za nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom.

44. Takto formulovaná dovolacia otázka však nemá znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP (v podstate nejde ani o otázku, ale o púhy nesúhlas s právnym názorom dovolacieho súdu). Relevanciu z hľadiska tohto ustanovenia by predmetná otázka (ak by bola otázkou) mohla mať iba vtedy, ak by výsledok jej riešenia odvolacím súdom predstavoval jediný dôvod, so zreteľom na ktorý dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol nesprávne. Z obsahu dovolania žalovanej podaného s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP je však zrejmé, že táto uviedla len všeobecnú charakteristiku nesprávností, ku ktorým podľa jej názoru došlo v konaní pred odvolacím súdom, avšak svoju dovolaciu otázku nekonkretizovala vo vzťahu k takým otázkam, na riešení ktorých založil odvolací súd svoje rozhodnutie a neoznačila ani ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od záverov ktorej sa odvolací súd odklonil, ani neoznačila spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 421 ods. 1 CSP rozhodnutia dovolacieho súdu vyjadrujúce rozdielne právne názory (pokiaľ išlo o dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP).

44.1. Dovolací súd poukazuje na to, že odvolací súd svoje zmeňujúce rozhodnutie založil na tom, že

„pokiaľ išlo o ročnú RPMN, táto bola v bode IV. čl. I. zmluvy uvedená vo výške 11,72 % a v rovnakej výške bola uvedená aj v tretej časti Náklady spojené so spotrebiteľským úverom Štandardných európskych informáciách o spotrebiteľskom úvere a teda pokiaľ išlo o ročnú RPMN táto bola v oboch dokumentoch, ktoré boli žalovanou ako dlžníčkou podpísané, uvedená správne, a v zmluve v prospech žalobkyne (správne malo byť „žalovanej“; a pokiaľ išlo o priemernú ročnú RPMN tu odvolací súd poukázal na rozdielnosť ich výšky v zmluve (kde bola RPMN vo výške 10,28 %) a v Štandardných európskych informáciách o spotrebiteľskom úvere (kde bola vo výške 10,39 %), pričom uznal, že išlo len o chybu v písaní, avšak s tým, že žalovaná bola informovaná o správnej hodnote priemernej ročnej RPMN, nakoľko podpísala Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere. Odvolací súd mal navyše za to, že toto nesprávne uvedenie priemernej ročnej RPMN nebolo v prospech spotrebiteľa, nakoľko žalovanej ako spotrebiteľovi bola počítaná priemerná ročná RPMN vo výške 10,28 % ako vyplývalo zo zmluvy, a teda bola pre ňu priaznivejšia ako tá, ktorá bola stanovená európskymi štandardnými informáciami“. Odvolací súd teda svoje rozhodnutie nezaložil na tom, že reálne bola RPMN vyššia ako bola uvedená v zmluve a teda, že žalovaná týmto mohla nadplácať úver, ale na tom, že RPMN uvedená v zmluve bola nižšia ako bola uvedená v štandardných podmienkach (resp. že ich výšky v týchto dokumentoch neboli rovnaké) a keďže sa voči žalovanej uplatňovala nižšia z nich (tá ktorá bola uvedená v zmluve), samotné uvedenie tejto rozdielnej výšky RPMN v týchto dokumentov, ešte neznamenalo, že by to bolo v neprospech spotrebiteľa. Odvolací súd teda neskúmal RPMN z hľadiska jej reálnej výšky (či jej výška uvedená v zmluve zodpovedala aj reálnej výške RPMN) a teda na riešení tejto otázky (či tým žalovaná mohla nadplácať úver) nezaložil svoje rozhodnutie. Odvolací súd tak nezaložil svoje rozhodnutie na riešení otázky, či žalovaná v dôsledku toho, že RPMN uvedená v zmluve nezodpovedala jej reálnej miere mohla/nemohla nadplácať splátky úveru a či uvedená skutočnosť bola/nebola v prospech spotrebiteľa, a či z tohto dôvodu bolo možné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Odvolací súd tak neposudzoval prípadnú sankciu v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z hľadiska porovnávania v zmluve uvedenej RPMN s jej reálnou výškou, ale len z hľadiska uvedenia jej rozdielných výšok v zmluve a v Štandardných európskych informáciách o spotrebiteľskom úvere, a keďže sa voči žalovanej uplatňovala tá nižšia z nich, odvolací súd túto skutočnosť nevyhodnotil ako takú, ktorá by bola v neprospech žalovanej (ako spotrebiteľa). Preto i dovolacia otázka (v prípade dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP) mala smerovať k týmto záverom odvolacieho súdu a teda k tomu, či odvolací súd správne interpretoval ust. § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z., keď odmietol sankcionovať poskytnutý úver bezpoplatkovosťou a bezúročnosťou len z toho dôvodu, že púhym porovnaním dvoch údajov o výške RPMN v dvoch dokumentoch dospel k záveru, že ich rozdielna výška nemohla byť v neprospech spotrebiteľa (žalovanej), nakoľko voči žalovanej bola uplatňovaná nižšia z nich, avšak už bez ďalšieho skúmania, či výška v nich uvedená zodpovedala aj reálnej výške RPMN. Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu tak môže spočívať na nesprávnom právnom posúdení veci, avšak nie v dovolateľkou vymedzenej dovolacej otázke, ktorá nebola dostatočne konkretizovaná vo vzťahu k záverom, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie.

44.2. Dovolací súd súčasne dáva žalovanej do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 13. februára 2025, sp. zn. 6Cdo/152/2022 (R 34, zberka 3/2025) v zmysle ktorého „Nesprávne uvedenie len priemernej hodnoty RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere (bez ohľadu na povahu odchýlky) a podobne tiež nesprávne uvedenie RPMN v spotrebiteľov prospech samo osebe bezúročnosť úveru ani nemožnosť veriteľa žiadať v súvislosti s jeho poskytnutím poplatky nespôsobuje“. Najvyšší súd v tomto rozhodnutí zaujal názor, že „....Ak totiž zákonodarca následok v podobe bezúročnosti a nespôplatiteľnosti úveru spojil (okrem iných v zákone uvedených prípadov) len s absenciou (absolútnym neuvedením) v zmluve oboch údajov, o ktoré sa tu vedie spor (ako RPMN - tu rozumej tej konkrétnej vlastnej konkrétnemu spotrebiteľskému úveru, tak aj priemernej hodnoty RPMN - v tomto prípade do istej miery orientačného údaju o situácii na trhu) a len u RPMN aj s jej nesprávnosťou, pokiaľ je táto v prospech spotrebiteľa (ktorým neprospechom treba z povahy veci rozumieť výlučne uvedenie nižšej než reálnej miery, keďže len tá v spotrebiteľovi môže vzbudiť dojem o väčšej výhodnosti úveru, než je tomu v skutočnosti a takto ho pomknúť k uzavretiu zmluvy, ktorú by s vedomím odlišnej a preňho nepriaznivejšej reality podľa všetkého buď neuzavrel vôbec alebo by sa prinajmenšom usiloval o korekciu podmienok), z logiky takto nastavenej úpravy aj za argumentu právnej logiky „a contrario“ (opakom) namieste je vyvodiť, že nesprávne uvedenie len priemernej hodnoty RPMN v zmluve o

spotrebiteľskom úvere (tu bez ohľadu na povahu odchýlky) a podobne tiež nesprávne uvedenie RPMN v spotrebiteľov prospech samo osebe bezúročnosť úveru ani nemožnosť veriteľa žiadať v súvislosti s jeho poskytnutím poplatky nespôsobuje“.

44.3. Dovolací súd teda poukazuje na to, že v neprospech žalovanej (ako spotrebiteľa) by bola len situácia, ak by v úverovej zmluve bola RPMN uvedená v nižšej miere než bola jej reálna miera (nakoľko uvedené by mohlo v spotrebiteľovi vzbudiť dojem o väčšej výhodnosti úveru, než je tomu v skutočnosti a takto ho pomknúť k uzavretiu zmluvy). V danej veci však (naopak) v zmluve bola uvedená vyššia miera RPMN ako bola jej reálna miera, a teda by tu platili vyššie uvedené závery rozhodnutia R 34/2025 (t. j. len z uvedeného dôvodu by nebolo možné konštatovať bezúročnosť a bezpoplatkovosť daného úveru). Samotná nesprávna výška RPMN by tak nespôsobovala bezpoplatkovosť a bezúročnosť úveru, pokiaľ nebola v neprospech spotrebiteľa. Nie je preto správny názor dovolateľky, že samotné pochybenie žalobcu (uvedenie nesprávnej výšky RPMN - dovolateľkou označené porušenie zákona) automaticky vyvolalo, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov.

44.4. Napriek uvedenému dovolací súd opätovne zdôrazňuje, že žalovaná dovoláciu otázku v prípade dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP nevymedzila spôsobom v § 431 až § 435 CSP, pričom v prípade dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 písm. c) ju nevymedzila vôbec. Žalovaná totiž svojimi argumentmi v dovolaní vyjadrila len svoj nesúhlas s vyhodnotením skutkových okolností a na to nadväzujúcim právnym posúdením veci odvolacím súdom. Dovolací súd je však viazaný len tým, ako dovolateľ právnú otázku nastolí.

44.5. Vyššie uvedená dovolacia argumentácia žalovanej o nesprávnosti právnych záverov odvolacieho súdu, či nedostatkoch odôvodnenia jeho rozhodnutia, nie je spôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a), c) CSP. Samotné polemizovanie dovolateľky s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a), c) CSP (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/6/2017, 3Cdo/67/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017).

44.6. Povinnosťou dovolateľky bolo konkretizovať právnú otázku riešenú odvolacím súdom (teda takú na riešení ktorej odvolací súd aj reálne založil svoje rozhodnutie) a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie tejto právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (príp. že táto je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne) a napokon uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

44.7. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní nevymedzí právnú otázku a neoznačí ustálenú súdnu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, alebo neoznačí rozhodnutia, v ktorých bola konkrétna právna otázka dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku, a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil súd prvej inštancie a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; týmto by uskutočnil prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1382 a rozhodnutia najvyššieho súdu vo veciach sp. zn. 3Cdo/6/2017 a sp. zn. 3Cdo/28/2017).

44.8. Je potrebné si uvedomiť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, nie „ďalšie odvolanie“ (2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017). Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako ďalší „odvolací súd“, resp. súd, ktorý by mohol a mal posúdiť všetko, čím sa zaoberali

súdy oboch inštancií; nemôže preto posudzovať všetky otázky, ktoré pred ním riešili tieto súdy (inak by sa stieral rozdiel medzi prvoinštančným, odvolacím a dovolacím konaním). Treba tiež zdôrazniť, že dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 421 ods. 1 CSP) nie je možné interpretovať a uplatňovať rovnako, ako odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (8Cdo/140/2018, 8Cdo/157/2018). Dovolací súd už opakovane uviedol, že v súvislosti s posudzovaním prípustnosti dovolania nie je oprávnený a ani povinný zakladať svoje úvahy na domnienkach alebo predpokladoch o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli pri svojej argumentácii, že ide o právnu otázku, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP), alebo ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c) CSP).

45. Dovolací súd preto uzatvára, že dovolateľka v prípade dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP tak nevymedzila ňou uvádzaný dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP. Následne k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP dovolací súd konštatuje, že dovolateľka len formálne označila uvedený dovolací dôvod § 421 ods. 1 písm. c) CSP bez toho, aby ho vôbec rozpísala, označila konkrétne odlišné, prípadne aj protichodné rozhodnutia dovolacieho súdu, nedoložila ich, aby potvrdila svoje tvrdenie, že predmetná právna otázka je dovolacím súdom skutočne rozhodovaná rozdielne, čiže ho rovnako nevymedzila spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

46. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dovolanie žalovanej v rámci dovolacích dôvodov § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP odmietol v zmysle § 447 písm. f) CSP.

47. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že podľa zásady úspechu strany v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP), žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

48. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.